

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 —	Fél évre . . .	8 —
Negyed évre . . .	2 —	Negyed évre . . .	4 —
Egy óra . . .	1 —	Egy óra . . .	1 —
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szö 4 fillér.

Szilánkok.

Tekintsünk be Debreczen város közgyűlési termébe.

Rendkívüli közgyűlés van. A teknőt a zöld asztal helyettesíti. A szenyest egy már szerencsésen elköltött, közel öt millió forintot kölcsönnek a bonyodalmas, nem mindenben klapoló elszámolási írásai képezik.

A tény az, hogy az öt millió forint el van költve. A tény az, hogy úgy kellett harapófogóval, bizottsági spanyol csizmákkal kiszorítani az előjáróságtól ezeket a számadásokat. A tény az, hogy az általános kimutatás és a felügyelő bizottság kimutatása között sok eltérés van. A tény az, hogy a tanács önkényüleg költségekkel és rendelkezett e pénz egyrésze fölött. A tény az, hogy összegeket vontak el a megszavazott czéltól. A tény az, hogy a megszavazott összegben is költségek más jeles esetekben. Szóval a tény az, hogy itt nagy rendtelenségek történtek, melyeket tisztázni, pénzről lévén szó, első költelesség volna még most már a letűnt degenfeldi „szürtek után is.

A közgyűlés egyik része tényleg így is vélekedett, azomban a másik rész 4 szó többséggel, megnyugodott a hosszú évek óta halogatott, de most sebtiben összeütött számadások bemutatásában.

Nem kell további vizsgálat, további pizskálódás, minden jól van így, a hogy van. Spongya a vizsgáló minisz-

teri számtisztre. Ugyanis a mi ellenzéki atyánkfiai új rendszeres Puky Gyula főispán ur főfelügyelete mellett megelégedtek volna egy miniszteri számtiszteske kikérésével is. Ilyen jámbor ellenzék a miénk, mert biz'Isten, ha ez új rendszeres rendkívüli közgyűlés lefolyását, végső eredményét latolgatjuk, szinte nem találjuk tulzott felfogásnak, hogy Kaffkát kellett volna ide kérni, de már évekket ezelőtt . . .

Dicső szavazás volt ez. Meg legedetten lebegett az új főispán, a hivatalos urak és párt feje fölött a ligás Degenfeld szelleme. Ő nem fél már, hogy begyöpesednek utjai . . . Hisz az új főispán jóváhagyása mellett szavaztak az ügyeskében érdekelt közül is többen a bemutatott számadások jóváhagyása mellett, s a további vizsgálatok beszüntetése ellen.

A régi rendszer kisértetei kezöket dörzsölve bujkáltak elő a pókhálósarkokból. Hát még viradásról beszélnek a balgák, hisz ime alkonyodik, a legszebben alkonyodik.

Te pedig öt millió torintocská nyugodj békében.

Az sem rossz, a mit az egyik Jókai szerinti szűkebb és tágabb hazás pártu bizottsági tag ur vetett fel. Ellenzéki hepciáskodásnak és fegyverkovácsolásnak nevezte azt a kívánságot, mely szerinte a tanács ellen irányult volna, hogy még vizsgálják körülményesebben

meg az elszámolást és eladdig vélegesen ne határozzon a közgyűlés.

Hej, ha ez a mélyen tisztelt uraság a keblére tette volna a kezét és őszintén nyilatkozott volna a régiokról, bekellett volna ösmernie: a kérdéses öt millió forintnak az elköltsében, beépítésében, tulköltséiben nyilvánult csak igazán pártpolitika, de nem a baloldal részéről, hanem azok részéről, a kik a város vállalkozóinál nem azt firtatják megfelelő-e, megbízható-e, hanem hogy kormányparti-e? . . .

Ó, jó uraság, nem akar itt senki sem politikai fegyvert kovácsolni a tanács ellen; csak azt kívánja a polgárság, többé ne merészelje senki Csáky-szalmának tekinteni a város vagyonát; hanem hogy adjanak tiszta számadást minden elhasznált városi fityingről, szalmaszálról, mert eddig legalább a forintokat, a szálfákat is kutyába vették. Nem a pártpolitika izgágáskodik itt jó uram, hanem a polgárság kezd észre térni az örvény szélén.

Még Simonffy Imre polgármester urnak, a régi korrupciós rendszer teknősbékájának is volt szava. Védelmére kelt „a város renoméjának“, a mely úgy látszik, nagyon gyöngye lábán állhat, a mikor egy miniszteri számtiszteske vizsgáló ókularéjától is féltetni kell? . . . Fertőzött renomé már az ilyen. Lindeviezi kura kellene már ennek, de a Kaffka miniszteri tanácsos felügyelete mellett.

El is neveztetett a falu „Gáborfalvának“, a hegy pedig „Rózsadombnak.“ Ez utóbbi elnevezésre kettős ok volt. Egyik, hogy sok rózsát termelt, másik hogy a vadásdi pap bundája a rózsafák között egészen megrózsásodott. Ugyanis: egy tavaszi reggel a pap a bundát a hátára vetvén, a horgas pálczát karjára akasztván és a piczulas fedeles pipára rágyajtván, megindult a szomszéd faluba. Utja a Gábor ur tanáján vitt keresztül. Gábor ur, ki az utszélén a sáncmarton cigarettázott és az egyenes barázdákat vonó béresei szántásában gyönyörködött, még messziről kiáltja: „jó hogy jössz preczeptor, legalább megmutogatom az oltványaimat, oltott rózsabokraimat és az ujonnan rigolirozott új szőlőtáblámat, melyet már be is ültettem a legnemesebb fajszőlővel.“

— Mikor visszajövök, — volt a spártai válasz.

Csakhamar vissza is jövén, megint

Elpusztult falu.

(Vadasdi székely történet.)

A Székelyföld egyik községében tagosítás alkalmával Gábor ur akkora tagot kapott, hogy egyik szélén a barázda tetején labujjhegyre állva sem tudta a másik szélén a barázdát meglátni. Izzadott is homloka, hogy miként műveltesse meg. De kitalálta a módját. Egy falut épített egyik szélére. A tagot felparczelláza s kiadta a lakosoknak művelés végett.

A falu egy fedél alatt állott. A házak száma egyen kezdődött s kettőn végződött. Nagyon szép helyre volt építve. Egyik végénél egy ardei patak kristály vize csergelezett, mely a szembelevő nagy patakkal egyesülve a Kis-Küküllőbe, onnan a nagyba, ezzel együtt a Marosba, később a Tiszába, tovább a Dunába, a Dunával pedig a Feketengerbe folyt, hol ma is mint vízi tündér csintalankodik a nagy tenger hullá-

maival. De térj vissza ludtoll! nehogy elkapjon vagy egy hal.

A falu megnépesedvén, a munka megkezdődött. Előbb a nagy patak árka szabályoztatván, a fűzporongyos berek kitisztítatván, a térbeli szántó jól megnagyobbodott.

A falu háta mögött egy puska lövésnyire a Kárhagó nevű hegy vette emelkedését. Ennek egyik oldalát Gábor ur felásatta, a legnemesebb fajszőlővel beültette, mi gazdagon terem, mikor Isten áldást ad. Engemet is megtraktált Gábor ur egyszer Izabella-szőlővel a termésiből.

A másik oldalon csipke, kökény és galagonya bokrok diszelegnek. Közbe-közbe vadalma és vaczkor jövések sem hiányoznak. Az előbbieket szép rózsákkal, az utóbbiakat jóféle alma és körte ágakkal rendre mind beoltogatta. A közbe eső pusztákon a prücsökök énekeltek, a sáskák táncoltak, a bokrok alatt pedig a nyulak nyitott szemmel szunyókáltak.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

Ez az igazság uram! Oda a renumé. Ön már fel nem építi ezeket a roncsokat; de, mint ez utóbbi közgyűlés erőszakos tünetei után ítéljük, új főispánunk is aligha, akinek a duvad-fészkes mocsárt kellett volna kiszáritani és ime az üdvös, a várva-várt, a hirdetett tisztító munka helyett maga is a lidércz lángok után szaladt meg.

Ifjabb Móríc Pál.

Van-e igazság?

(Utazás egy főszolgabírói székhely körül.)
Irtá: **Rác Károly.**

Nem a feltűnési vizsketeg, nem is a szereplés vágya a kezünkbe a tollat, hanem a szükség kényszerít bennünket. Irtunk e dologban többször is. Több oldalról megvilágítottuk e kérdést, hogy minden igazságosan gondolkozó megyebizottsági tag tiszta fogalmat alkotasson magának arról a halhatlan erőszakosságról, arról a példatlan jogtiprásról a melylyel — még a régi jó időkben való — szerencsétlen megye gyűlési határozat — öt-hat közelálló ember kedvéért — egy közigazgatási járás 35,000 lakosát sújtotta.

Hogy milyen nagy volt az érdekelték részéről ezért az ellenszolgálat? . . . nem tudjuk. De tudjuk azt, hogy e határozat még csirajában nélkülözte a törvényszerűség legelemibb elekeit. Tudjuk azt is, hogy ilyen alapon csak emberi jogainkat védjük, csak a törvény szentsége előtt hajlunk meg, ha a napnál fenyeesebb igazságunkat elkövetni nem engedjük. E törvénytelen határozatnak ellene szegülünk és minden rendelkezésünkre álló tisztességes eszközzel

dultak az oltványos hegyoldalon fel a hegyre. De a nap már magasan fel volt emelkedve, s a bunda megnehezedett. S letétezt a hegy oldalán, hogy nyugodjék, míg visszakerülnek. Mikor egy jó parittyá dobásra távoztak a bundától. Gábor ur gyufával egy borozdán az avart meggyújtotta, a tűz sebessen terjedt kétéfel a borozdán.

Mikor a szőlős oldalon leereszkedtek, Gábor ur mondja egyik beresnek, hogy a bundát hozza le. Le is hozta. De a színe majd egészen össze volt ézve — a bélés megperzselődve és ráncosodva. Szóval hasznavehetetlen lett. A pap szomorúan össze hajtogatva, hóna alá vette, de szegyet a falun végig vinni, hanem a kertek megett került a parokhiára az egett bundával.

A hegy oldalon tűz nem látszott, demint ravasz kígyó a száraz avaron észrevetlenül terjedt. Éjjel egy-egy borozdán többet vetett, mit Gáborfalva főnöke meglátván, elkialtja magát „dikk mo! apále lüdercz“, mire az egész falu népe felugrott felszedték, amik volt — s ucezu vesd el magad, ki jobbra ki balra elfutott, úgy hogy egy része Vadasdon, a másik rész Havadtón állott meg.

Gábor ur reggel pusztán kapta a faluját. Nem is került bele több lakos — elévén terjedve a hír, hogy Gáborfalvára éjféltkor lidérczek járnak — táncolni. Aztán a pusztá falu egészen összeomlott, a fát Gábor ur haza szállította s most kender terem, a falu helyén. A hegyoldalon most is virít a rózsza. És a ki arra jár, szakaszhat róla, nem tiltja senki.

Simon Elek.
vadásdi ref. pap.

törekcsünk arra, hogy ez a ránk nézve sérelmes határozat megváltoztassék s 35,000 ember ne szomjuhozza tovább azt az igazságot, a melyet öt hat érdekelt ember öszszesugása tőlünk erőszakosan elrabolt.

Hogy ez a határozat — t. i. a nádudvari járás székhelyének Szoboszlóra való át-helyezése — törvénytelen, azt Hajdúvármegye területén kétségbe senki nem vonhatja. A beavatottak is elismerik, hogy ama híres gyűlés programjába ezt a számot előleges publikálás nélkül csempeszték be.

Ehez tehát kommentár nem kell!

Nem a tényhez, hanem annak megokolásához azonban már kénytelenek vagyunk szólni.

Tisztelettel kérdezzük először: Van-e olyan határozatban az észszerűségnek egy paránya is, amely a közigazgatási székhelyet kiviszi a járásból egy kívül álló s hozzá még rendezett tanácsú városba?

Erre a kérdésre a közigazgatás sokoldalú teendőiben kevésbé jártas ember is azt feleli: nincs, nincs és nincs.

Ezt feleljük mi is.

Hogy miért? Megmondom az okát. Szerintünk és minden elfogulatlanul gondolkozó ember szerint a járás székhelyének a járás területén kell lenni. A székhely és a járás többi községe között szerves összeköttetés fejlődik ki, a mely annál erősebb, annál hasznosabb és annál idealisabb, minél hosszabb ideig van a járás székhelye egy és ugyanazon községben.

Miért viszik hat Szoboszlóra a székhelyet? mikor ott legfeljebb csak 4—5 évig lehet, a mig t. i. az allamosítás be nem jön. Ha már Nádudvartól elkellett vinni, miért nem vitték egyenesen Kabára? Merőnkileg sem lehetne ennél természetesebb központot berendezni.

Mi nem ragaszkodunk a székhelyhez, de az ellen tiltakozunk, hogy azt még rosszabb helyre vigyék, mint eddig volt s hogy a segítség ezime alatt bennünket megöljenek.

Miért költözködnek minden Szent György napkor?

Hogyan fejlődhessek ki a népben a közigazgatási hivatalnok iránt az a határtalan bizalom, az a gyermeki szeretet, a melylyel a legkényesebb ügyekben is szív szorongás nélkül keresi fel, ha azt csak hébe-hóba, ünnepnapon látja.

A közigazgatásban a kölesönösen fejlődött szeretet az eredménynyel járó eszköz, nem az idegenkedés és nem a terrorizmus, különösen nem a mi népünknel.

Ez annyira természetes, hogy a legnagyobb esodálkozás fogott el bennünket, a mikor hallottuk, hogy éppen a főhivatalnokok negligálják a közigazgatás emez elemi tételét.

Bizonyára elfeledték, hogy egy gazdaságot is, éppen úgy mint járást, csak abból a helyből lehet haszonnal kormányozni. Fő uraink jó része szomorú eredményre jutott a Párisból, vagy Londonból irányított jószágfelügyeléssel.

Igazán furcsa volna, de . . . Még megérhetjük, hogy a szoboszlói polgármester Encsencséről dirigál s a makói új polgármester székhelyeül Jeruzsálemet jelölik ki.

Tisztelettel kérdezzük másodszor: van-e eleven ember, a ki a székhely Szoboszlóra tételét óhajtáná, vagy háromliké ebből a járásra szemernyi előny is?

Mi hiszszük, hogy nincs és állítjuk hogy nem.

Mi négy hónap óta keressük azt az embert szabad szemmel, lámpával, távcsővel, fényelemzővel és mindenhoggy, de nem találtunk rá. Majd mikroszkópiái, végül chemiai experimentumokkal igyekeztünk kimu-

tatni azt az állítólagos előnyt. Hiába. A mi nincs . . . az nincs.

Ugyan ki óhajtáná? Szoboszlói virilita szájából hallottam: „Nem kell nekünk kérem. Nem akarjuk mi, csak az urak akarják. Több kárunk lesz nekünk abból, mint hasznunk.“

Csak az urak akarják? . . . Miért? talán ezt a régi jó időkben canusított példás hűségük elismeréséül kegy adományképen ígérték oda? Vagy talán valami finansziális érdek, . . . bizonyos dolgoknak könnyebben értékesíthető volta az indító ok?

Ha így van? . . . Ezt értem!

Miért rajonganak éppen ezért a hivatalért, a melyből hasznuk nincs s a melynek hivatalnokai szívesen mennek bárhová, csak Szoboszlóra nem s miért szállanak szembe 35,000 ember határozottan kifejezett jogos kívánságával.

Ezt nem értem!

A mi az áthelyezés számos előnyét illeti, erre vonatkozólag megengedjük, hogy 1 község, vagyis 5000 ember nyer valamit, de határozottan állítjuk, hogy 5 község, vagyis 35,000 ember pedig nagyon sokat veszít.

Ezzel a határozattal kétséget kizárólag csizmadiat fogtak, mégpedig „miskolcizt . . . Meglassak, hogy öt krajczarba kerül egy ket garasos. Ez ugyan nem az önké baja, hanem a szegény nepe.

De ugyan ki is törödnék manapság a szegény nép ügyével, bajával?

Tisztelettel kérdezzük végül: Vajjon igazságos és méltányos-e az, hogy a rendezett tanácsú városok és a másik járás képviselői a mi megkerdeztetésünk nélkül határozzák el, hogy mi hasznos mi nekünk.

Ez egyenesen abszurdum. Honnan tudhatja azt más, hogy mit szeretnénk mi jobban? Azt csak mi tudhatjuk! Magunk felett csak magunk határozhatunk!

Ez a mi serelbünk! Ez a mi letiport és agyongázolt igazságunk! Ezért mo ditotunk meg minden követ! Ezt nem engedjük körömszakadásig!

Erre a mozgalomra mondják Szoboszlón, hogy jámbor óhajtás. Mi megbocsátunk nekik, mert azt tartjuk, hogy a „jámborság tisztisít.“ Ezt odaát is megszívlelhetnék?

Hadd legyünk mi jámborak. A jog és igazság a mienk. A törvény mellettünk van. Rendíthetetlenül bízunk a méltóságos főispán urban, mint atyjában a gyermek, hogy jogos kérésünket meghallgatja s az igazság szent nevében részrehajlás nélkül ítél.

Határozottan számítunk a törvényhatósági bizottsági tagok igazságosan gondolkozó részére, hogy a mult utolsó tényének nem állít szemetszuró emléket, hanem a madárral együtt kidobja a tojást a fészkekből és segédkezett nyujt 35000 ember jogos kívánságának megvalósításához.

Ebben a reményben hiszszük és valljuk, hogy: van igazság!

Rendkívüli városi közgyűlés.

(A nagy kölcson elszámolása.)

Első nap.

Debreczen városi törv. hatósági bizottsága tegnap Puky Gyula főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A tegnapi napnak az eseménye egy évek óta sürgetett ügy, az 5 millió forintos nagykölcson elszámolásának ügye volt.

Tiszta képet ezuttal sem lehetett nyerni a nagykölcsonról. Az általános kimutatás

most sem egyezik a felügyelőbizottság által készített kimutatással. A felszólalók, kik folyton hangoztatták a számadások pontosságát, még pedig Roncsik főszámvevő, Komlóssy Dezső, a polgármester elősmerték, hogy a tanács majdnem félmillió forintot költött el meghatalmazás nélkül, így tehát teljesen indokolt volt Márton Imre indítványa, melyben miniszteri vizsgáló kiküldését kérte. Nagy erőfeszítéssel, úgy sikerült csak 4 szavazat többséget összehozni a tanácsnak, hogy a szélrózsa minden irányába küldötték a hajdukat, jöjjenek szavazni a bérlok, hátrálékosok és egyéb mezei hadak. És így is csak 4 szavazattal maradt kisebbségben Márton Imre indítványa.

A különben érdekes, az egész napot igénybe vevő közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

(Rákóczi emléke.)

Hevesvármegye átirata, melyben Rákóczi, Thököly, Beresényi diffamálását kimondó törvények törlése, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása, valamint az 1848-49-iki honvédek érdemeinek törvénybe iktatását kéri a képviselőháztól, volt az első pont. A tanács pártolja az átiratot s hasonlóan javasolja felírni a képviselőházhoz.

A javaslatot nagy lelkesedéssel, egyhangulag fogadták el.

(A nagykölcson elszámolása.)

A tárgysorozat harmadik pontját, a 4. 737,900 forintos nagy kölcson elszámolását vették ezután elő.

Vecsey Imre tanácsnok, t. b. főjegyző elősmertette a nagykölcson ügyét. A tanács javaslatát, mely javasolja, hogy fogadják el az elszámolást, adja meg a felmentvényt a tanácsnak, az összes okmányokat felülvizsgál s jóváhagyás czéljából terjesszék fel a belügyminiszterhez.

(A vita.)

Az előadó szavai után megkezdődött a vita, mely déli egy óráig tartott. Az első szónok a tanácsból került ki.

Roncsik Lajos főszámvevő felvilágosító tással szolgál arra nézve, hol történt az építkezéseknél tulkiadás, Magyarazza a tulkiadások indokolt voltát s hogy a tulkiadásokra legnagyobb részt a közgyűlés adott felhatalmazást, miről a közgyűlési határozatok tanuskodnak. Kéri a tanács elöterjesztés elfogadását.

Márton Imre felügyelőbizottsági tag nem fogadja el az elszámolást. Kimutatja a legapróbb részletekig az elszámolás fogyatékosait, helytelenségét. Kimutatja, hogy nagy az eltérés a felügyelőbizottság jelentése s az általános kimutatás szerint. Az általános kimutatás azt mondja hogy a nagykölcsonból 37000 forint hiányzik, a felügyelőbizottság pedig 154,000 forinthiányt konstatal. Majd kimutatja mekkora összegeket vontak el rendeltetésüktől. A tulkiadásokért a tanács felelős. A közgyűlést hibáztatni nem lehet. A tanács tette meg az előterjesztést, neki, mint végrehajtó közegnek tudni kellett volna van e még pénz, telik e még a nagykölcsonból?

A közgyűlés a tanács megnyugtató előterjesztései alapján szavazott.

Nyilatkozik a tulköltekezések okaira vonatkozólag. Ő a számadást tartaimilag nem igazolhatja. Ő nem látott egy nyugtát

sem. Felügyelőbizottsági tagtársai mondták, hogy látták, de alig hiszi, hogy ők is pontosan átvizgálták volna. De fizikai idejük sincs, hogy egy ilyen óriási elszámolást pontosan elvégezzenek. A betérjesztett számadásokat még általánosságban se fogadja el, mert a számadások kellő felszerelés hiányában nem voltak megvilágítva, a számadatok végeredménye nem egyezik az általános kimutatásban s a felügyelő bizottság jelentésében kiténtetelti összeggel, a nagykölcson nem igazi czéljaira fordított és eredeti rendeltetésétől nagy részt elvonatott, ezért indítványozza, hogy a nagy kölcson számadásainak megvizsgálására Puky Gyula közvetlen fenhatósága alá tartozó miniszteri számtiszt küldessék ki és hogy a közgyűlés a számadások feletti határozat hozatalt halaszsa el akkorára, ha a miniszteri kiküldött által megejtett vizsgálat foganatosítva lesz.

Komlóssy Dezső a felügyelőbizottság elnöke, a felügyelőbizottság nevében szól. Márton Imre azon megjegyzésére, hogy az okmányokat nem látta, kijelenti, hogy ők látták, átvizgálták. Tény, hogy az elszámolás bizonyos hiányokban most is szenved. Elősméri, hogy a tulkiadások indokolását ők sem találták meg sok esetben. A levegőben függő gyanúsítás készítette őket s a tanácsot, hogy a számadást mielőbb elkészítsék. Nem várja a megnyugtató eredményt a miniszteri számtiszt kiküldésétől. Kijelenti, hogy a felügyelőbizottság a felelőséget teljes mértékben elvállalja s nyugodtan mer a vizsgálat elé nézni, de más eredményt a miniszteri számtiszt kiküldésétől sem vár.

Szántó Sámuel dr. felügyelőbizottsági tag szerint a t u l k i a d á s az építkezéseknél előre nem látott dolog és ki nem számítható. A tanács ellen ebből fegyvert kovácsolni és partekintetből a felvilágosítást lezagni nem ebbe a terembe való. (Óriási zaj: Eláll! Nem igaz.) Az igazoló okmányok garmadával hevernek, mindenki meggyőződhetik arról. Akár elfogadják a számadásokat, akár nem, a miniszteriumban ugyis felülvizsgálatnak. A számadás elfogadását kéri.

Bakonyi Samu dr. nem szólalt volna fel, de az előtte felszólalt két biz. tag készítette erre. Kijelenti, hogy őket a határozati javaslat benyújtásánál semmiféle animozitás, sem párterdek nem vezette, miről tanuskodik Márton Imre nyugodt tárgyilagos felszólalása s határozati javaslata. Indokolatlan s jogosulatlan volt tehát ilyesmit hangoztatni, épen ennél az ügynél, hol nyugodtságra, tárgyilagosságra van szükség. Majd tovább bonczolgatja az elhangzott felszólalásokat, mely szerint Roncsik maga elősméri, hogy közgyűlési felhatalmazás nélkül történtek költekezések; Komlóssy Dezső is beösméri, ki is nyilatkoztatta, hogy hiányai vannak most is a számadásnak. A tanács mint testület alul marad annak a várakozásnak, melyet remél, vár a nagyközönség. A tanács működéséből hiányzott mindég a tervszerűség, az egyéges terv. Ötletszerűleg hozták ide a legnagyobb terveket, melyek egy ilyen város háztartásának csak hátrányára lehetnek. Súlyosabb kritikát nem akar gyakorolni, de nem hallgathat a mult gondolatlansága, hanyagsága felől már azért sem, hogy jövőre ez megszűnjék, mely jövő ele ő a mostani vezetés mellett teljes bizalommal néz. Nem fogadhatja el a főszámvevő ama állítást, hogy a közgyűlés mindent helyben hagyott. A végrehajtó közeg a tanács, az jött elő ide az indítványával. Mindebből azt látja, hiányzott a tanácsból az előrelátás hiánya. Megtakarításokról beszélnek. Nézzék meg, hol tettek megtakarításokat. Sajnos, az iskoláknál cselekedtek ezt, ellenben tulköl-

tekeztek a kaszárnyákra. Szomorú tény ez s ez a hibás rendszer veres vonalként vö-nul végig az egész országban s Debreczenben is. A háborgó szözhangulat megnyugtatóra szolgál a benyújtott határozati javaslat s bizalmat fejez is egyszersmind ki a vezetés iránt. Épen ezért kéri a Márton Imre által benyújtott határozati javaslat elfogadását.

Nagy Lajos dr. elfogadja a tanács javaslatát s a miniszteri számtiszt kiküldetését czélzó határozati javaslat mellőzését kéri.

Márton Imre a zárszó jogával él. Szántó felvilágosításait bonczolja. Fentartja a határozati javaslatát és kéri annak az elfogadását.

Szántó Sámuel dr. személyes kérdésbe történt felszólalása után Simonffy Imre polgármester szólalt fel. Nem mentegetni akarja a tanácsot, de más okból szólalt fel. Minden kiadást, vagy a közgyűlés, vagy a kormány hagyott jóvá. Debreczen renoméját sérti, ha miniszteri biztost kérnek. További fejtegetéseivel is valóban megható naivitást árult el.

Gulyás István dr. ép Debreczen renoméja érdekében fogadja el Márton Imre határozati javaslat t. A közgyűlés előtt olyan számadásnak megfordulnia nem szabad, mely ellen alaki kifogást is emelni lehet. Csatlakozik a Márton Imre határozati javaslatához.

— Szavazzunk! Szavazzunk! — hangzik mindenfelől.

Elnök ezután berekeszti a vitát. A szavazás elrendelése előtt Puky Gyula elnök is szót emelt. Ő is azon a véleményen van, hogy miniszteri számtiszt kiküldetésével ezt az ügyet előbbre vinni nem lehet. Czélt nem érünk ezzel. Ha arról van szó, hogy itt infámia történt, hamis nyugták állítottak ki, tessék előállni. Kijelentem: en lesz az első, ki a bűnöst a kir. ügyész elé állítom, s én ebben mindenkor segédkezet nyújtok.

Juhász Ignác az ügyrendhez szól. Arra kéri az elnököt, hogy jövőben véleményét, nézetét a vita berekesztése előtt mondja el, hogy ahhoz a bizottsági tagok is hozzászólhassanak.

Puky Gyula elnök felszólalása után a szavazást elrendeli.

(Szavazhatnak-e a tisztviselők?)

Juhász Ignác az ügyrendhez szól: A jelen esetenél a tanács és a tisztviselők tényeiről van szó, tehát ők érdekeltek ennél a kérdésnél. Hivatkozom a törvényre s ennek az alapján kéri, hogy a tanács tagjai és a tisztviselők ennél a kérdésnél ne szavazzanak.

Puky Gyula elnök felolvassa az idézett törvényt. Majd azt fejtegeti, hogy Juhász nem helyesen fejtegeti a törvényt. Nem járulhat Juhász indítványához. Ő elnöki jognak tartja, hogy kit rekesszen ki a szavazásból.

Juhász Ignác szerint az a jog tényleg az elnök joga, azt nem lehet az elnöknek a közgyűlésre átruházni, s épen e jognál fogva kéri rekessze ki a tisztviselőket, mint az ügynél érdekelteket a szavazásból.

Elnök tudomásul veszi a Juhász felvilágosítását s kijelenti, hogy ő senkit sem rekessz ki a szavazásból. (vagyis a tisztviselők nyugodtan szavazhatnak önmaguknak bizalmat.)

(A szavazás.)

A szavazás névszerint történik. Először Márton Imre indítványa, illetőleg határozati javaslata felett, melyben a számadások megvizsgálására miniszteri számtiszt kiküldését kéri, ejtik meg a névszerinti szavazást.

Az indítvány **mellett szavazott 71, ellene 75** bizottsági tag, tehát csupán **csak 4 szavazat** hiányzott, hogy elfogadják Márton Imre indítványát.

Megjegyezzük, hogy a tisztviselők közül Bészler Károly, Csóka Sámuel, Varga Károly aljegyző sem a Márton sem a tanács javaslata mellett nem szavaztak. Nem voltak a teremben a szavazásnál Oláh Károly, Hajdu Gyula tanácsnokok, Aczél Géza főmesternök és dr. Magoss György alügyész.

A többi tisztviselők mindnyájan szavaztak, természetesen a Márton indítványa ellen.

Szavazás után sokan eltávoztak.

Ezután a tanács javaslata felett ejtették meg a szavazást.

A tanács javaslata mellett szavazott 71, ellene 61 biz. tag. Tehát 10 szavazattal ment keresztül a tanács javaslata, mely azt mondja, hogy a közgyűlés elfogadja a számadásokat s a felmentvényt megadja a tanácsnak.

A tanács javaslata szavazásakor már bejöttek a terembe Aczél Géza, Oláh Károly, Magoss György s leszavaztak a tanács javaslata mellett. Hajdu Gyula tanácsnok ennél a szavazásnál is távol maradt.

Az idő, mikor a szavazás véget ért, már negyed kettő felé járt, miért is Puky Gyula elnök a közgyűlés folytatását ma szombat délután 9 órára tűzte ki.

Második nap.

Negyven embernél nem volt több a teremben, mikor az elnöklő főispán a gyűlést megnyitotta. **Puky** főispán előre jelezte a nagyfontosságát a mai tárgyaknak, s különösen felhívta a közgyűlési tagok figyelmét a házipénztár megvizsgálására kiküldött ötös bizottság jelentésére, melynél a tanács olyan javaslatot fog tenni, melyek megszüntetik azokat a szabálytalanságokat s rendeltenségeket, melyek a múltban előfordultak s a melyeknek káros hatását megérezte a város. Örömet fejezi ki a felett, hogy a nagykölesön ügye végre elintéztetett. 15 év óta vajudtak a nagy kölesön ügyével, de a közgyűlés sohasem hozott olyan határozatokat melyek valahára tisztázták volna a bonyodalmas kölesönügyet, a melynél — igaz ugyan — fordultak elő szabálytalanságok, de ezeknek a megszüntetése az ő főtörökvesét képezi. Kijelenti, ha ő a városi tanács bármely tagjánál vagy más hivatalnoknál a legesekélvebb rendellenességet tapasztalja, a közgyűlésnek tesz arról jelentést, hogy az a megtorló lépéseket megtegye (általános helyeslés), kijelenti, hogy örködni fog a felett, hogy csak annyit költenek és arra a célra, mire azt megszavazná. Neki ez lesz főtörökvese s most már jön a komoly munka, melynél félre kell tenni minden pártédeket, hogy a város jövője fejlődése érdekében munkálkodhassunk. (Éljenzés.)

(A vagyonleltár.)

Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző bemutatja a város vagyonleltárát s a vagyon kezelésre vonatkozó általa készített szabályr. javaslatot. A tanács elfogadásra ajánlja ugy a bemutatott vagyonleltárt, mint a szabályrendeletet.

Óry Mihály tiltakozik az ellen, hogy az Ohatot és Bántot a város vagyona közé felvegyék. Ez a polgárság s ezen állításának igazolására felolvass egy régebbi követ

szereződést, mely ezt igazolja is. Ezen tiltakozását kéri jegyzőkönyvbe venni.

K. Tóth Sámuel a jövőben előbb kéri kézbesített az ilyen fontos ügyek tárgyszorozatát, hogy azokat a tárgyalás előtt tanulmány tárgyává tehessek a bizottsági tagok.

Abrahám László főügyész kijelenti, hogy a leltár tulajdonjogot nem állapít meg sem a város, sem magánosok részére. Epen ezért a leltár a bíróság előtt bizonyító erővel nem bír s így elfogadhatónak tartja.

Puky Gyula főispán hasonlólag nyilatkozik.

Óry Mihály kijelenti, hogy ő csak azt kéri, hogy tiltakozó felszólalásának nyoma legyen a jegyzőkönyvben.

Komlóssy Dezső szerint nem lehet kifogást emelni Óry kívánsága ellen s belehet venni felszólalásának lényegét a jegyzőkönyvbe. Különben a leltárt elfogadhatónak tartja.

A közgyűlés elhatározza, hogy **Óry** Mihály felszólalását jegyzőkönyvbe vegyék.

Puky Gyula felhívja mindazokat kiknek a leltár ellen kifogások van.

Komlóssy Dezső indítványozza: utasítsa a közgyűlés a tanácsot hogy a város területén lévő köztérek és közutak pótlólag, mint nem jövedelmező vagyonrészek a leltárba felvéssenek.

Kovács József hiányosnak tartja a leltárt, mert a telekönyvi számok több helyen nincsenek kitüntetve. Ennek pótlását kéri. Kifogásosja azt is, hogy több földrész használhatatlannak van feltüntetve. Mind ezeket a tanses figyelmébe ajánlja és kéri, hogy jövőben az ilyen, a leltárhoz hasonló kimutatásokat korábban juttassak a bizottsági tagok kezébe.

Komlóssy Dezső hozzájárul Kovács József felszólalásához, annyival inkább, mert Debreczen vagyona helyrajzi tekintetben zavaros, bár tulajdonjogilag kifogás nem eshet ellene.

Abrahám László és **Vecsey** Imre felszólalása után a bemutatott leltárt elfogadja a közgyűlés, Kovács József és Komlóssy Dezső indítványaival egyetemben.

Ezután a vagyonleltár kezelésére vonatkozó szabályrendelet javaslatot vették tárgyalás alá.

Általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadják.

A részletes tárgyalásnál, az 1-ső § nál **Kovács** József stílusos kifogást emel. Módosítást elfogadják.

A 2. §-nál is tesznek stílusos módosítást. A szabályrendelet többi pontjainál is tettek stílusos módosításokat s ezen változtatással el is fogadták.

(Az ötös bizottság jelentése.)

A városi közgyűlés 1900 évben a házipénztár megvizsgálására ötös bizottságot küldött ki, vizsgálja meg, mi okozza a finanziaális zavarokat? Az ötös bizottság tagjai voltak Kovács József, Márk Endre, Palfy Gábor, dr. Bakonyi Samu és dr. Nagy Lajos. A közgyűlés megbizta az ötös bizottságot

1) a házipénztárnak mult evekbeni számadásainak megvizsgálásával,

2) puhatólják ki azon körülményeket, melyek azt idézték elő, hogy a házipénztár a kötelezettségeinek eleget tenni nem tudott;

3) adjanak véleményt arra nézve, hogy jövőre mily intézkedések szükségesek ezen bajok orvoslására.

Az ötös bizottság ezen megbiztatásának lelkiismeretesen meg is felelt s terjedelmes jelentésben, — melyet annak idején lapunkban is közöltünk, — s tárgyilagos hangon ugyan, de súlyos bíralatot mond ama általunk mindenkor kárhoztatott rendszer

felett, melyet a könyvelésnél és a vagyon kezelésnél elkövettek. Rámutat arra is, miként lehetne ezen bajokon segíteni. A tanács magáéva tette az ötös bizottság javaslatait, hogy a multak rendellenességei hibái orvosoltassanak, megszüntessenek, azért a mai közgyűlésen **Vecsey** Imre tanácsnok, az ügy előadója, a következő tanács javaslattal terjesztette a közgyűlés elé elfogadás végett:

A közgyűlés elsősorban elismerést és köszönetet mond az ötös bizottságnak odaadó, lelkiismeretes munkálkodásáért. A közgyűlés az ötös bizottság jelentését, amelyből meggyőződést szerzett arról, hogy habár egyes esetekben észleltetett is alaki s többnyire magában a **rendszerben rejlő** könyvelési eltérési rendellenesség, de nagyobb megtorlást igénylő hiba el nem követtetett, — tudomásul veszi. Tudomásul veszi a tanácsnak ama kijelentését, hogy a tapasztalt hiányok, rendellenességek már eddig is több, ezélszerűnek s hasznosnak bizonyult intézkedést vett foganatba s hogy a város számvéveségi osztálya ma már helyes irányban vezetetik.

Óry Mihály csodálkozik azon, hogy az ötös bizottság jelentése alapján a tanács nem kér maga ellen fegyelmi vizsgálatot. **Kormánybiztos kiküldését kéri.**

Roncsik Lajos főszámvevő kijelenti, hogy mikor átvette a főszámv. hivatalt, intézkedett, hogy a könyvelési hibák megszünjenek s rendszeres kettős könyvvitel alkalmaztassanak. Igazat ad az ötös bizottságnak abban, hogy **az utolsó 10 évben a város költségelőirányzata nem volt reális.** Elősméri azt is, hogy a **jövedelmek nem folytak** be s nem is **szorgalmazták, hogy befolyanak.** Kijelenti, hogy **nem nagygyőriőség Debreczen pénzügyeit vezetni,** mert gyakran vannak abban a helyzetben, hogy a házipénztár a fizetés képtelenség küszöbén áll. Ajánlja elfogadásra a tanács javaslattal.

Nagy Lajos dr. az ötös bizottság egyik tagja kijelenti, hogy az ötös bizottság a legnagyobb lelkiismeretességgel végezte leledatát. Semmi féle olyan körülményt nem találtak, mely a város bármelyik tisztviselőjére nézve a gyanúsítást, a abüntetőndő cselekvést maga után vonná. Voltak rendeltenségek szabálytalanságok, de ezek a multból maradtak fenn s azok akik hibáztak ma már nincsenek itt!

Egy hang: Ott a polgármester!

Többen: Igaz! Ugy van!

Nagy L.: Ajánlja elfogadásra tanács javaslattal. Ezután szavazásra kerül a sor. A tanács javaslattal 18 szótöbbséggel elfogadják és **Óry** indítványát elvetik.

A közgyűlés d. u. 1 óra után ért véget.

NAPI HIREK.

Istentisztelet.

Nagytemplomban: Mitrovics Gyula ev. ref. lelkész, Kistemplomban: Biró Janos ev. ref. lelkész, Újtemplomban: Safrány Lajos tanár, Ispótytemplomban: Kiss Tamás esk. felügyelő. Csapókerthben: Kovács Janos népisk. felügyelő.

Az ágost hitv evang templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Egy 48 - 49 iki volt nemzetőr százados elhunyt.

A nagy idők tanujának elhunytáról vettünk gyászlevelet. Ez a gyászlevél a maga szokott soraiival is megindító. Egy tapasztalatokban és küzdelemben gazdag hazafias magyar polgárnak az életét tárja fel előttünk főbb vonásokban. Ennek az életnek a részletei bizony teljes, hosszú méltatást érdemelnének és érdeklél is bírnának, de most nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezt közölhetnénk. Tudatjuk, hogy néhai Polgár Bíró János, Baránd község közel 30 évig volt főbírája, 1848 - 49-iki nemzetőr százados életének 83-dik esztendőjében csöndesen elhunyt. Halála Hódy Béla egyházi pénztárnok családját is gyászba dönti, amenyiben a kedves öreg ur édesatyja volt Hódy Bélánéknak, született Bíró Berta urhölgynek. A gyászbeszetre vonatkozó jelentés így hangzik:

Mély fájdalommal tudatjuk néh. Polgár Bíró János Baránd község közel 30 évig volt főbírájának 1848/9 iki volt nemzetőr századosnak, a jó édesapának nagyapának, dédapának és ükapának, második özvegyiségének első, életének 83-ik évében f. május hó 8-án este fél 11 órakor hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogultnak földi részei f. hó 10-én, szombaton d. u. 5 órakor a Hatvan-utca 8-dik sz. háztól az ev. ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben fognak örök nyugalomra letétni. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meg hívjuk. Debreczen, 1902. május hó 9. A megboldogultnak első nejétől néh. Rázsó Erzsébettől származott gyermekei: Bíró Lajos nejjével Szabó Terézszel Bíró Ágnes ferjével Kiss Istvánnal Bíró Julianna ferjével Juhász Mihályval, Bíró János nejjével Futó Eszterrel, Bíró Mária ferjével Kiss Mihályval. Második nejétől néh. Ritoók Zsuzsannától származott gyermeke: Bíró Berta ferjével Hódy Bélával számban unokái, dedunokái és ükunokái nevében is, a megboldogult kívánságára a koszorúk mellőzése kéri. Beke poraira!

Néhány szó Hajdumegye 1901. évi jelentéséhez.

A vármegye életében eseménydus 1901. évről megjelent az érdekes alispáni jelentés. Királyi tanácsos Rázsó Gyula alispán mutatja be a számadást az 1901-dik esztendőről, mely viharos esztendőnek ígérkezett. De a sógorság-komaság békáján „a megye urai nagyobb zavarodás nélkül eveztek be újból a vármegyeház sárga-kikötőjébe. Ezt az épületet egyébként „Fehérlónak“ is nevezik. Mig mások az Ábrahám kebelébe kívánkoznak, addig a mi mandarinjaink a „Fehérlő“-ban is igen jól érzik magukat.

Az alispán könyve sok tekintetben érdekes. Azért még egyik-másik részéhez alkalomilag hozzászólunk. Most azonban csak a személyi ügyekre vonatkozó részt szurjuk pennahegyre. Itten ugyanis erősen zsákutczába szorult az alispán felforgója. Egrészt Dégenfeld József urat kellett elsratnia. (Ezen urnak a „hervadhatatlan érdemeit“ nem is hallgatja el). Másrésztalább „közöröm és lelkesedéssel“ való fo-

gadtatásnak nevezi a Puky Gyula főispáni kineveztetését is.

Alispán ur! Vajon miféle hervadhatatlan érdemek lehetnek azok, melyeket ily könnyen eltemethet „a közöröm és lelkesedés!“

A személyi részben kicsinyesnek találjuk, hogy a változások során említést nem tesz Ferenczy Elek nyugalmazott főszolgabíróról! ? Ferenczy 18 éven keresztül volt az alispán uréknak kartársja és ha a bukott főispán hervadhatatlan érdemeire futotta a nyomda festék a közpénzből, Ferenczy Elek is megérdemelte volna a névszerinti fölemlítést, hogy tudná meg a krónikás könyvnek minden olvasója, vajon ki is lehetett amaz balmaz-ujvárosi járásnak kimaradott főszolgabírája?

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Nagy István — Balog Eszter, Prázmári József — Surina Gizella, Szalontai István — Fülöp Julianna, Orosz István — Bak Julianna, Olah Sándor — Koroly Julianna, Szilva Odón — Hofner Margit, Katona Péter — Let Etel Mária, Horván István — Szabó Anna, Tóth András — Kovács Eszter, Kadlecsek Jakab — Borbély Etelka, Nettesheim Gusztáv — Borbély Mária, Fűvessy Lajos — Rankai Mária, Kalibál András — Mulits Erzsébet, Komádi János — Balogh Eszter, Komandi István — Kozma Julianna, Pazonyi István — Nagy Julianna, Nagy István — Papp Julianna, Szücs János — Lás Erzsébet, Hétzei Szabó Antal — Sáfán Eszter, Szincsák József — Sipos Terézia, Klein Mihály — Pavai Julianna, összesen 21 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálzási eseteket jelentettek be: Szabó István 63 éves szegényhazai ápoló, Kuzmiják Vazul 48 éves drótos, Bozsó Ambrusné sz. Somogyi Veron 35 éves háztartásbeli, Paulisz Piroka 19 hónapos csecsemő, Illyés Eszter 1 hónapos csecsemő, Bogdán Károly 79 éves földbirtokos, Szabó Sándor 11 hónapos csecsemő, Paksi Eszter 11 napos csecsemő, Kecskés Lajos 15 hónapos csecsemő, Benke József 4 hónapos csecsemő, Ilies Julianna 15 napos csecsemő, Kozma Bálint 80 éves napszámos, Orban József 8 éves gyermek, Strebelovsyki Árpéd 23 napos csecsemő, Voharszki István 31 éves asztalos segéd, Németh Etelka 6 hónapos csecsemő, öz. Csányi Máthéné szül. Tallódi Julianna 75 éves háztartásbeli, Szücs Eszter 24 éves háztartásbeli, Beregszászi Mária 17 éves kefégyári munkásnő, Stekli Györgyné szül. Nikmann Borbála 81 éves háztartásbeli, Zavodni Erzsébet 8 éves gyermek, Szatmári István 6 éves gyermek, Radosevics Mária 3 hónapos csecsemő, Kiss Lajos 26 éves főpinczér, Nagy Mária 11 éves gyermek, Tóthi József 68 éves sertéskereskedő, Kiss Ferencz 5 hónapos csecsemő, Zsák Józsefné szül. Fazekas Mária 28 éves háztartásbeli, Szombati Imre 39 éves önálló hentes, Péter Pál 47 éves önálló vendéglős, Bartha Gyula 13 hónapos csecsemő, László Zsuzsanna 80 éves napszámos, öz. Kovács Mihályné szül. Pálfi Mária 78 éves háztartásbeli, Diószegi Ferencz 5 éves gyermek, Székely István 4 éves gyermek, Kisfalusi Györgyné szül. Tóth Eszter 25 éves háztartásbeli, Kovács Mária 23 éves dohánygyári munkásnő, összesen 37. Minthogy továbbá

ugyan ezen idő alatt összesen 45 születést (26 fiu 19 leány) jelentettek be, úgy a születések 8-al multak felül a halálozásakat.

Nagy tűz a Csapó-utcán.

Ma reggel 8 órakor a Csapó utca 68 szám alatt özvegy Balogh Istvánné udvarán az istálló és felszer, mely cseréppel fedett volt, kigyuladt és leégett. A padláson nagyon sok szén volt felhalmozva. Derék tűzoltóságunk Publik Ernő parancsnok vezetésével mellet vonult ki és 1 és fél órán megfeszített munka után a tüzet teljesen lokalizálta. A szomszédos 70-ik számú háznak udvarán, a mintegy 25 méter hosszú, deszkából épült fászin is égett már, de azta teljes pusztulástól sikerült megmenteni derék tűzoltóinknak, akik Publik parancsnokkal együtt előismerésünkre érdemesek.

Adomány a székelyek részére.

Hódy Béla ev. ref. egyházi pénztárnok ur ma délelőtt 1 ftot helyezett le szerkesztőségünkben az „E. K. E.“ székely mentési akciójára. Midőn ezt hálás köszönettel nyugtatjuk, jelezzük, hogy azt bejegyeztettük a „Debreczen“ postatakarékpénztári könyvébe, amelyben a 48 - 49-es öreg honvédek országos egyesülete és a székely mentési akció alapjára, gyűmölcsötletjük eddig gyűjtött adományainkat. Azonban megjegyezzük, hogy igen gyéren gyűlnek e hazafias adományok, mi azért ajánljuk e czélt olvasóink, barátaink figyelmébe és akik nem közérdekű hírek közlésére lapunkat igénybe veszik.

A „Dongó“ új köntösben.

Székely Imre barátunk népszerű debreczeni éleclapja, a gazdag fulánkos és elevén szellemű, a korrupciót minden vonalon üldöző és pellengerező Dongó éleclap új köntöst öltött magára. A mai számtól megváltozott a czimképe. A jeles torzrajzó művész, Jeney készítette valóban legsikerültebb vidéki éleclaphoz pompás czimképet, melyen egy hatalmas, harezias Dongó veszedelmesen hegyes, szurós végű, támadásra szögezett tollszárdáddal repül az emberi splendriánság különféle megrettent típusaira. Azonban a „Dongó“ ezen tetzetős, sikerült új köntösében is a régi megkedvelt irányban halad. Egyik ötlates és csipős garantírozatlan híret ide iktatjuk:

Simonfy Imre nyugalmazott — polgármester jelölt, a tegnapi városi közgyűlésen azt mondta, hogy sok civilizált ember jön olykor Debreczenbe. Nem tudjuk mint érti az öreg kiérdemült podeszta a civilizált szót, de annyi bizonyos, hogy a saját emberei mosolyogtak a háta mögött. Wolafka Nándi az örök püspökök diszpédánnya, az újságírókat bököste oldalba. Ne direkte Debreczenbe, hanem a polgármesteri székbe hozzon már egy kis civilizált elemet a nagyságos polgármester ur.

Rabsegélyző egyleti közgyűlés.

Beküldetett: Alapszabályaink értelmében már egy héttel ezelőtt szétküldtük a rabsegélyző egylet holnapi közgyűlésére szóló meghívókat, melyeket ugyanakkor helyi lapjaink is szívesek voltak közölni. Szükségesnek látjuk azonban megújítani a meghívást s ez uton még egyszer tudatjuk az egylet tagjaival s az ügy iránt érdeklődő nagyerdemű közönséggel, hogy a rabsegélyző egylet, első évéről való beszámoló közgyűlését holnap, vasárnap d. e. 11 órakor tartja a városháza nagytanácstermében. Debreczen 1902. május 10. Elnöki megbízásból: Csiky Lajos, rabs. egyleti titkár.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő ur! Alábbi soraim szíves közlését tisztelettel kérem.

B. lapja 88. számában Jánosi Zoltán ur tollából kikerült „Hol az igazság?” című közleményt oly lelki örömmel olvastam, hogy idevonatkozó megjegyzéseimet szó nélkül nem hagyhatom annak bizonyítására, hogy igenis vármegyénkben rendszerváltozás mai napig sincs, a törvénytelenések meg nem toroltatnak, jogtiprás, erőszakoskodás, az igazat kimondók üldözése mai nap is nralakodó megyénkben. Egyebek közt legújabb bizonyítéka ennek Hajdúvármegye közig. bizottságának 325/902. számú véghatározata mely 2517/902 számú alispáni határozatot jóváhagyja felhozott indokai alapján H.-Dorog község legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítását ellen beadott felszólamlással. A törvénytelenések halmaza miatt most már fegyelmi utra tereltem e dolgot és kérve a vizsgálatot sürögösen, mi — ha kérik — igaz ügyem tudatában ismét a kir. törvényszékhez leszek kénytelen feljelentést tenni. Hozsánával fogadtuk az „Igazság Templomában” elt új főispán urat, de úgy tetszik nekem is, hogy mindeztől nem volt képes a régi rendszer megcsontosodott alakjait összezuzni s hasztalan csapkod a jog, törvény és igazság ostromaival az asbest öltözetűekre, — az nem ég, nem pirul, marad mi volt. Z u z ó változthat csupán, honnan az aranyat kieszedik, a sulakot meg kidobják. Üdvözlöm Önt, tiszteletes Jánosi Zoltán ur, az igazságért küzdők lelkes bajnokát!! Vagyok a tek. szerkesztő urnak teljes tisztelettel: **Posgay Imre.**

Vármegyei közgyűlés.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 14-ik napján d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart, a melyre a meghívókat már szétküldte Rásó Gyula alispán. A 82 pontból álló tárgysorozat számos fontos és érdekes tárgyat jelez nemzeti érdekűket, mint a Rákóczi gyalázó törvény törlése, Kossuth és a honvédek érdemeinek törvénybe iktatása, felirat a külön vármegye mellett, a fővárosi Kossuth-szobor felállításának a megszüretése és az inkább vármegyei érdekű tárgyak közül a Nádudvarról Hajdú-Szoboszlóra áthelyezett főszolgabírói hivatal visszahelyezésének vitás kérdése, a nádudvari vasútépítés stb. Szóval kívánatos, hogy a bizottsági tagok teljes számban jelenjenek meg a közgyűlésen.

Meghalt Péter Pál.

Ki ne ismerte volna s ki ne becsülte volna Debreczennek egyik paratlan kedélyű humoros lelkű közkedvelt vendéglőst: Péter Pált. Az ő jóízű konyhája, az ő hamisítatlan meretkkel mert hamisítatlan jóízű étele és itala az ő hangulatra keltő tréfás, exotikus kedélyvilága és vendégszórakoztatása nem csak Debreczenben, de messze földön ismeretes volt. Ez az ember nincs többé s egy eredeti, minden ízében magyar, becsületes vendéglőst veszített el benne a debreczeni társadalom. Péter Pál vendéglője nem csak az íróknak, művészeknek és hangulatos bohém embereknek volt kedvelt tanyája, hanem úgy Debreczennek mint a Debreczenben

időző idegeneknek aristokratái is vajmi ritkán kerültek el mulató óráikban a kis Pipát, Péter Pál vendéglőjét. Ez a köztiszteletben álló, minden ízében becsületes magyar vendéglős Debreczen város társadalmi életének nem kis veszteségére örökre itthagott bennünket. A hosszú, kínos betegség már hónapok óta örölte izmos életfáját, s tegnap — e hó 9-én — a sokat szenvedő nehéz beteg örökre lehunyta szeméit. Ma d. u. 3 órakor nagy közönség részvételével temették el a római kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőben. Áldva legyen esendes álma és virasszon fellette mindnyájunk jó emlékezete.

A főispán útja a vármegyében.

Puky Gyula főispán, hogy a vármegye községeknek viszonyairól személyes tapasztalatokat szerezzen, meglátogatja a vármegye városait s községeit. A múlt héten H. Szoboszlón volt, holnap pedig H. Böszörményt látogatja meg Rásó Gyula alispán s Rásó István főispáni titkár kíséretében. A h.-böszörményiek nagy ünnepséggel készülnek a főispán fogadására.

A budapesti kertészeti kiállítás, mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl es vetekedik bármely világkiállítással Ezen siker oroszlanrésze Mauthner Odön és eskir. udvari nagykereskedő, akinek kiállítása oly szép es lenyeges, hogy e czeg tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos ováció szamba mennek. A megnyitás napján József főherczeg személyesen gratulált Mauthner Odönnek és bemutatta Klotild főherczegnőnek. Kedden ő felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek. E világhírű czeg, mely eddig 32 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezuttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki czégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében, — Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalna el az iparszarnokban es az előtte levő területen — Olyan gazdag baber erdőt, pálmaligetet es szindus viragokat meg nem látott a budapesti közönség, a minő Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cineráriát, több mint 4000, babérfat, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek. 800 szegfűt 175 változatban stb, stb. — Még a szakemberek is o a nyilatkoznak: „tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyet is tud nyújtani, az már igazán paratlan!” A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését es megbizta az elnökséget, hogy magasztaló hangulatelvel mondjon köszönetet Mauthnernek, emiért a kiállítást oly magas színvonalra emelte. —

Tokaj-Hegyalja veszedelme.

Szomorú híreket írunk a Tokaj-Hegyaljáról: Tegnap délután ugyanis 1 órakor betetézte a fagy által tett eddigi károkat egy Tokaj-Hegyalja északnyugoti részén átvonuló óriási jégzivatar. A mogyoró, sőt galambto

jás nagyságu jég, amely sűrűn s sebesen csak lehetett, tovább mint egy negyedóraig esett, úgy, hogy a föld mintegy 5 centiméterre volt takarva jéggel. A rengeteg költséggel s fáradtsággal helyreállított szőlők gazdái majdnem sirva panaszkodnak egymásnak, mert a szőlőknek a fagy által eddig megkimélt mintegy kétharmadrészt is teljesen tönkretette a jég. Abauj Szántón, Tallyán, Erdő-Bényén tehát már megvolt a szüret. Szerencse, hogy még a Hegyalja déli részét nem érte a csekély fagyáson kívül egyéb veszély. Gyümölcsünk sem lesz, de sőt az erősebben fejlődő gabonában is nagy kárt okozott már.

Ármentesítő társulati közgyűlés.

Az alsószabolcsi tiszai ármentesítő társulat f. hó 22-ik napján, délelőtt 11 órakor, Debreczenben, Széchenyi-utca 46. szám alatti székháza nagytermében rendes közgyűlést tart. A meghívókat, melyben a tárgysorozat is benne van, különféle jelentéseket, jegyzőkönyveket is csatolt az igazgatóság.

Középiskolai Torna ingek, sapkák és övök a legnagyobb választékban kaphatók **FEKETE JAKAB** uri divat és kalapüzletében Főter, kistemplom mellett.

Akinek teljesen

szaraz jól kezelt székfője (Camillaja) van küldjön mintázott ajánlatot az ár és mennyiség földadásával Ivénkovits Károly Szegeden.

Táviratok.

Az új államtitkár.

A „Debreczen” eredeti távirata. Budapest, május 10.

A lemondott Nagy Ferencz államtitkár helye már be van töltve. A király gróf Wickenburg Márkot, a hitelbank igazgatóját nevezte ki a kereskedelemügyi miniszterium államtitkárává.

Negyvener ember elpusztulása.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, máj. 10.

Véres pusztulás es veszedelem színhelye volt a gazdag francia gyarmat, Martiniquei szigete. A sziget tűzhányó hegye tüzes lavájával elborította a gazdag sziget kikötővárosát s a veszedelem következtében 40 ezer ember pusztult es csak 32 ember menekült fel egy hadihajóra. A kikötőben állomásozó hajók nagyrésze is elpusztult.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény társulat BUDAPESTEN,
Külső Váci utca hetedik szám.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejű nagyságban.

Magánjárók (uti mozdonyok) 1800 gőzcséplőkészlet üzemben. Debreczeni képviselőség: **RÁHMER MIHÁLYNÁL** Piacz-utca.

Elismert kitűnő hazai gyártmány.

Dicséretre méltó.

Női kalap újdonságok érkeznek naponta Rózsa Lajos női divatruházába Debreczen kistemplombazár, hol az idény előre haladottsága miatt tavaszi kabátok, Gallérok, Blousok, de különösen napernyők alkalmi mesés olcsó szabott árban lesznek eladva.

Osztályorsjegy-vevőknek.

Kik kellemes és teljesen megbízható összeköttetésre szult fektetnek, ajánljuk a Nemzeti Pénzváltó részvénytársaságot, Budapest. Mert eltökélte attól, hogy eddig a legtöbbet itt nyertek, az intézet 330.000 koronát kitevő óvadéka, mely a legnagyobb a sorsjáték igazgatóságánál, már egymagában szintén teljes garanciát nyújt a sorsjegyvásárlókkal szemben elvállalt kötelezettségek rendes lebonyolítására nézve. Vidéki ügyfeleknek az intézet azon különös kedvezményt nyújtja, hogy a nyereményeket bármely őszegben, lejáratt előtt is, kívánatra valamely nagyobb vidéki bank- vagy takarékpénztárnál jutalek és költségmentesen kifizeteti.

Sürgős tudósítás!

Van szerencsém igen tisztelt ügyfelemet ez uton értesíteni, hogy debreczeni üzleti helyiséget május hó elsejével Piacutca 58. (volt Corsó kávéház) áthelyeztem, hol üzlethelyiséget a legnagyobb kényelemmel és dusan felszerelt raktárral rendeztem be. Kiváló tisztelettel Blum Sándor advari egyenruha szállító. Az I-ső honvédkerületi tisztii egyenruházati egylet szerződött szállítója.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz hatása páratlan, különösen a köszvényes bajoknál. Dr. Bor-sanyi Béla a bpesti Szt. Lukács fürdő főorvosa.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZINHÁZ.**Lili.**

(Kömlössy Emma bucsufellépte.)

Lili, az örökszép, örökifjú Lili tegnap esti előadását ünneppé avatta a Kömlössy kisasszony bucsufellépte. Volt ajándék, taps és virág özönnel? A debreczeni közönség bucsuztatta dedelgetett kedvencét. Az első megjelenéstől kezdve, mikor virágos és egész halom szebbnél-szebb virágoskor fogadta, mindvégig nem fogyott ki a mi lelkes közönségünk a tapsból, ünneplésből. A meghatottságtól remegő hangon kezdte meg első énekszámát Kömlössy kisasszony, de aztán mindjobban erőt vett magán s úgy játszott mint még tán soha. Hangja, kiválta második felvonás híres valczereben tisztán. Üdén esengett, mint az üvegharang. S a közönség lelkeben a harmadik felvonás bűvös bajos melancholikus a hangulata mintha még fokozta volna azt a fájdalmas érzést, hogy utolszor, vagy legalább joidőre utolszor látja kedvelt művésznőjét a debreczeni színpadon. Reméljük azonban, hogy nem utolszor mondott isten hozzádot annak a városnak, melyben oly sok szép sikerét aratta. Ha tehetsége — a mit bizton remélünk előbb utóbb utat tör magának az ország

első operettszínpadára, ne feledkezzék meg a mi jó közönségünkről, őrizzen meg szívében egy fehér lapot a tegnapi gyönyörű est emlékeül s kívánjuk, ha másképp nem, mint vendégművész, jegyezhesse föl minél több dátumot, a tegnapihoz hasonlót. A debreczeni közönség nem könnyen felejt, akit egyszer megkedvelt. Soká fog még lelkünkben visszacsengeni az ő ezüstös hangján a Lili gyönyörű szerelmi dala?

Csak egy tűzér, akit imádom,
Akit imádom, egy tűzér.

Az előadás többi szereplőiről, tekintettel az est ünnepi voltára, kíméletből nem írunk.

(— s — c.)

Nyilttér.**A bőrápoláshoz!**

A hosszú téli időszak után sürgősen szükséges, hogy a testet alapos tisztogatásnak és desinfiálásnak tegyük ki. A víz nem elegendő erre, inkább egy erős desinfiáló szert kell alkalmaznunk. A legjobb szappan ezen célra és általában a fürdés és mosdásnál: **Berger kátrányszappana, Berger glicerin kátrányszappana és Berger Karbol szappana.** Kapható az ország minden gyógyszerertárában. Valódi csak ezen védjeggyel.

Stoósz

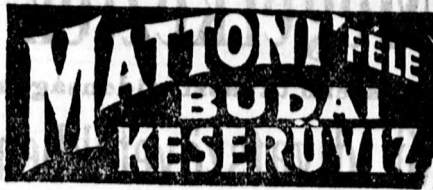
elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvízgyógyfürdő (Abauj-Tornamegye.)

Fekszik 670 méterre a tenger színe fölött, pompás fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegvíz gyógy mód, villanyozás, masszáz** és **tejgyógymód Czirfusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remóban gyakorló orvos) felügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaarak igen mérsékelték. Az ellátás kitünő és olcsó. Az **elő és utóidény alatt jelentékeny árleengedés.**

Fürdőevad: május 15 től szeptember 15-ig.

Posta, Telefon helyben. Utolsó vasuti állomás Meczenzél. Kimerítő prospektust kívánatra bérmentesen küldünk.

A fürdőigazgatóság.

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerertárában és fűszerkereskedésben.

Gyomorhajósoknak igen fontos!

Étvágytalanság, gyomorhaj, roszullét, rosz emésztés miatti fejfájás, gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. azonnal megszűnik a

Brady-féle Mariaczei gyomorceppek használatától.

Minden gyógyszerertárában kapható.

Sok ezer köszönő és elismerő levél.

Egy üveg, használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 7 kr.

Főelárusító: **Brady C.** gyógyszerertára a „Magyar Királyhoz” Bécs I.

Hamis utáztatoktól óvakodjunk, a valódi Mariaczei gyomorceppek üvegjén a védjegyek és az aláírásnak *Brady* rajta kell lenni.

Figyelni kell arra, hogy a régi hírneves Brady-féle gyomorceppek üvegként 40 krba, nagyobb üveg 70 krba kerül, míg a nem valódi, hamisított, értéktelenebb utáztatok olcsóbban, rendszeren 35 krért ajánlatnak.

Sesztina Lajos vaskereskedése

DEBRECZEN.

A Bieln János-féle valódi Asphalt-fedő lemezek kizárólagos raktára.

(Ezen fedőlemezek kátrányozást nem igényelnek!)

Szöllőművelési eszközök, u. m.: Turul, Sugár és Ausztria permetezők, kénpor fúvók, kapák, metszőollók, permetezők alkatrészei stb. előnyös árakban ajánlatnak.

Szabadalm. „Orkán” kéménytoldók acélgolyós tengellyel!

Telefon szám 6.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Blouz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsater.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werkes, Eger (Csehország.)

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatával mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed. Wien. 19 I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

MIERT van annyi utánzat? MERT a valódi Eisenstädter-féle Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. 'vaslovag' védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett Az Eisenstädter-féle

Védjegy

Linoleumpadló zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak

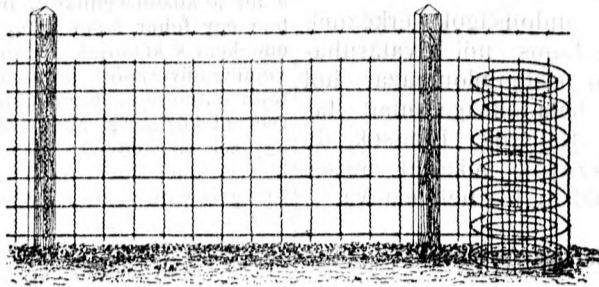
Eisenstädter-féle „Linoleumpadló zománczot” a törv. bejegyzett „Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek lack és festék gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak J., Félégyházi János, Fritsch Károly, Gánovszky Lajos, Geréby F. Utóda, Kontsek G., Czegedy és Polgár, Party Eerencez, Rickl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlósy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cégeknél.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Ujdonság!

Ujdonság!

Haidekker Sándor

sodronyszövet, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII. Üllői-ut 48 ik sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeivel fogva föltűl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **Olcsóság:** 1 méte magasságu tekercseken a következő áron kapható:

Fekete vassodronyból:

Sodronyvastagság:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-00	milliméter.
Árméterenkint	35	40	45	50	55	fillér.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Sodronyvastagság:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-0	milliméter.
Ár méterenkint	40	45	55	60	65	fillér.

Czélisztóság: A fonat lyukbősége 5 cm. lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskók, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykeletek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak — a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a faduczkokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Feszítő sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskés sodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tuskés sodrony méterenkénti ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép és kezi sodronyfonatokat mindenféle czélokra; csinos és erős kiviteli kapuk és ajtókat, valamint nyaraló, park és erkélyra csokat vaskeretes sodronyfonat és kovásolt vasból. Föld és kavicsrostákat, magtár ablakrostélyokat, ökör szákosarokat, szikraforgókat, gabonaosztályozó hengereket, valamint régi válaszfal hengereknek új sodronyköpennyel való ellátását. Sodronyszöveteket, fonatokat és vaskereft szitákat szelelőrostákba.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Schweitzer Testvérek

DEBRECZEN,

Piacz-utca 56. a megyeház mellett.

Üzletek:

Miskolcz,

Rimaszombat, Jászberény

Ajánlunk:

minden rendszerű varrógépeket családi és ipari használatra. Különleges himző és gomblyukvarró gépeket fehérnemű, férfitiszabó és bőr munkához, nyerges, kalapos és szijgyártó gépeket stb.

Kerékpárokat

elsőrangú angol és német gyártmányokat, hölgyek és urak részére meglepő hasznos szabadalmakkal védett újításokkal.

Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban. Nagy mechanikai varrógép és kerékpár zománczozással és nikkelezéssel berendezett javító műhely.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Szendró Sándor zongora és hangszer készítő Debreczen, Szt.-Anna-utca 3. ajánl legjobb gyártmányu pianninókat és hegedűket jutányos árak mellett; elvállal felhangolásokat és mindenemű javítási munkákat mérsékelt díjazásért. Elősmert szolid czégemet a n. é. közönsrg pártoló figyelmébe ajánlom.

Harzi kanárik mely hanguak és trillázók kaphatók utánvét mellett 8-20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering St. Andreasberg. (Harz) 427.

Eladó ház Debreczenben a Hatvan utca elején piachoz közel eső 8 sz. 415 négyszögöl területű házastelek kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezhetni Hódy Belánéval Egyháztér 17. Debreczenben.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Friss töltésű bel és külföldi ásványvizek kaphatók Félégyházi János fűszer üzletében a Piacz és Miklós-u. sarkán.

Kiadó lakás. Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Eladó 2 kirakat rolóval, több üveg szekrények és író asztal a Bika szállóban levő pipa metsző üzletben.

Hadházon a vasuti pálya udvar tőzsomszédságában levő pár év eiótt a művelt izlést is kielégítőleg épített 4 szobás ház, mely uri lakásnak, vendéglőnek, kávéháznak, valamint a hozzátartozó 500 négyszögölnyi udvar felhasználásával épült fakesereskedésre ipartelepnek egyaránt alkalmas bármely perczben berbe kiadó esetleg örök áron eladó. Feltételek a tulajdonos Veszpremy István ügyvédnél Hadházon tudhatók meg.

Tanuló felvétetik Klár Adolf börkereskedőnél Miklós-u. Piacz sarok.

Schrader Gyula
likőr-töltései.
Schrader Gyulától, Feuerbach - Stuttgartban. A legjobb és leg-egyszerűbb mód használatára likőroket előállítani.
Arjegyzeket és prospektust küld az Ausztria és Magyarország székfőraktár: Maager W. Wien, III. 3. am Rosenmarkt 3.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és csolnakázó tó mellett gyár helyiségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület, ugyanott lakások is kaphatók. Ertekezhetni Kétmalom u. 11.

Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep Debreczenben.

Specziális ásványfürdők!

Hidegvizgyógyintézet!

A nagyerdei fürdőtelepen létesített és a modern orvostudomány legújabb eszközeivel felszerelt vizgyógyintézet f. hó 11 től kezdve a t. közönség rendelkezésére áll. — A vizgyógyin ezetben állandó orvosi felügyelet és úgy a női, mint a férfi osztályon ügyes, gyakorlott személyzet van alkalmazásban. Orvosi rendelés a teleren d. e. 7-8 és 10-11, d. u. 5-6-ig.

A fürdőgyógymód naponta kétszer eszközölhető, és pedig:

férfiak részére: reggel fél 6-tól fél 9-ig; délután fél 5-től 8-ig.
nők " " fél 9-től 12-ig; " " 1-től fél 5-ig.

Legújabb vizgyógymódok: massaga, bepakolás, villanyozás stb.

Egy heti fürdő ára 6 frt.

A telepen állandóan kaphatók: mór, vaslap, vas, jódfenyő sós és kénes iszapfürdők a legkülönfélébb betegségek ellen!

Az ujonnan berendezett és átalakított gőzfürdő nyitva — nők részére: hétfőn, szerdán pénteken — férfiaknak: a többi napokon.

Jutányos árak és bérletrendszer!

Telefon sz. 50.

Egyedül valódi angol THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és veleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle Centifolia kenőcsöt használják, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utsi-érhellen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej eapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és esontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s esontevésedéseknél, vágás, szuras, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, ránkál: végre pokolvar, körömméreg, körömgulyás, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés stb. eseteiben. 2 tégely csomagóással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek elősmertő levél des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada — a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhaisában utóérhellen szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétkúldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi se-pézt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártal-matlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim
Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

A

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez legjobb anyag a Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por.

Leszállított ára Budapesten:

50 gigrammos zsákokban a kilogramm 60 fillér

10 és 5 kilogrammos zsákokban a klg. 64

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad, mint a réz-gálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar óvári m. kir. gazdasági akadémia növényéletani állomása kísérletének fényes eredménye. számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

Bordói por ezenkívül kitünő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány-u. 31 sz.

Viszontelárusítók kerestetnek!

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VIII., József-körút 22-24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárusítójából

1/8	1/4	1/2	1/1	Kuzás május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségeből postautalványon kérem.

Értésítjük

a t. közönséget, hogy
cipő, kalap, férfi és női
divatüzletünket
 Föter. Szikszay ház. a nagytőzsde mellé
helyeztük át.
 Tisztelettel
Székely Jenő és társa.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületos uton. Irja meg címét G. 51. sz. a.
 Andas Annoncen-Bureau des „Mercur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb
peronospóra permetezője

javított alakban, 1902. Modell, fényesen kiállotta a próbát. Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel, egy perc alatt kivethető székárammal. Könnyű, jó és biztos munka.

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

„Rudolfsbad“ vizgyógyintézet

Reichenau, Alsó-Ausztria.
 Becstől 1 1/2 óra távolságban, Reichenau-Payerbach déli vasúti állomás.

Teljesen berendezve hydrotherapia vilányos gyógymód, gépies gyógytornászati meleghajlati kezelés, szénsavas fürdő, fenyő fürdők, homok fürdő és fangóra.

Idény: május 15. októberig.
 Május 15-től jun. 15-ig kedvezmény. Ismertetést küld az igazgatóság.

Orvosi vezetés: Dr. Bittner M. és egy assistens.
 Tulajdonos: Waisnix J. W. örökösei.

Tavaszi és nyári idény

1900.
Valódi brünni szövetek.

Egy szelvény 3.10 mt.	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó	valódi brünni szövetek
hosszu, teljes uri öl.	„ 6. — „ és 6.90 jobb	
tönyt (kabát, nadrág).	„ 7.75 finom	
mellény) ad ára csak	„ 6.65 finomabb legfinomabb	

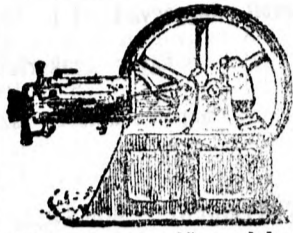
Egy szelvény fekete szalon ültönyhöz 10 frt, valamint felöltő szöveteket, turista lozeneket, legfinomabb kangarmokat stb. küld gyári áron a valódiságáról és szőlőszőlőjéről ismert posztgyári raktár.

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bementve. Mintául szállításért jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek, szöveteket közvetlenül fenti üzletől a gyárhelyiségből rendelni.

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

Elismert legjobb s legolcsóbb és locomobilok villamos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyoraszutók tehát malomüzemekre különös előnnyel használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett **OSERS és BAUER motorgyára.** Magyarországi vezérképviselet és raktár: **Dénes B.** Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen! Tisztességes ügyönkök kerestetnek.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a **FÖLDES-féle Margit-Crém,** mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírintes. Ezen vízfághírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himőhelyeket és az arcot féhérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.
 Ára: kis tégely 1 k. nagy 2 k. **Margit-hőlgypor** (3 színben) 1,20 fl. **Margit szappan** 70 fl. **Margit fogpép** (Zahnpaste) 1 k. **Margit arcvíz** 1 k. — Számátalan előismerő és közzönő levél.

Postán utánvetellel vagy a pénz előzetes bekiűdés után küld a készítő: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARAD.

Kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszert kereskedésben.

Főraktárak Debr.-ben Balázs Ö. Fülkei, L. Kovács N. Mihályvits I. Murakózy L. Rotachnek V. Emil, Szilvágyi Fejencz, Földi Béla gyógyszerárakban, Josa és Jóna drogeriájában.

325—1902. v. k. szám.
Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 1696/9—1901. sz. végzése folytán József nemütscheini kereskedő részére Szabó debreczeni lakostól 48 kor. 76 fl. tőke, ennek 1902. évi február hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 kor. 28 fl. perköltség erejéig 1901. évi július hó 15-én bírőilag lefoglalt és 680 koronára becsült házi butorok és egy ruganyos kocsiából álló ingóságok **1902. évi május hó 14-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán, Péterfia-utczán, 47 számú háznál megtartandó nyilvános bírői árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.
 Debreczen, 1902. ápr. 24-én.
Török Gábor. bírői kiküldöttü.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!
A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tortáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle
 szabadalmazott önműködő úgy hordozható mint kocsi szerelt
„SYPHONIA“
 fecskendő, a legjobbnak bizonyultak, amelyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezere menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legújabb szerkezetű **„AGRICOLA“** tolvétőkerék-rendszer vetőgépei. Mindennemű mag és kőbubózási magmennyiség számára váltókerék nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járas, legnagyobb tartosság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és penz-megtakarítást teszik lehetővé. — Különböző méretű szára és szálmagprezek kézi használatra, különböző méretű, cséplőgépek, járgányok, gabonatorlók, trierok, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb akotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH Ph. és TÁRSA cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**
 Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel — kitüntette. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő — kiralok kívánatra ingyen küldetnek.
 Képviselek és ismételtadok alkatmáztatnak.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etréni szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legjobb istállóban használatban van étvány — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejlőképességének fokozására, csontörösekénél. — 1 1/2 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1 doboz 70 fillér. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógytárkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János,** cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony - Pain - Expeller
 egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkatmáztatik készvényét, csúszál és megkülönböztet. **Intés.** Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, csesz. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.

Hazai gyártmány.

Alapítatott 1873.

NEMES GÁBOR

Debreczen, a városházával szemben

ajánlja legjobb anyagból készült saját gyártmányu

női, férfi és gyermek czipők

kiváló nagy raktárát.

Az összes raktáron levő czipők saját műhelyemben, személyes felügyelet alatt készülnek. Kérem az árak kitűnőségéről és az árak olcsóságáról személyes meggyőződést szerezni.

Hazai ipar.

Hazai gyártmány.

Gyógyhely

Pompás és előkelő nyaraló. A déli vasut : Pölschach, 6 óra Béctől. Idény májustól szeptemberig.

Rohitsch-Sauerbrunn

Steierország gyöngye!

A források „Tempelforrás” és „Styria forrás” a karlsbadi és Marienbadéhoz legközelebb áll. Gyógyhely gyomor, végbél, máj és vesebajok, a légzőszervek katarriusa, cukorbetegség, epe, hólyagbajok. Terjedelmes park, nagy cserlomb és fenyőerdők sétányok, 3 nagy fürdőintézet meleg, hideg és ásványvíz gyógyászatra. Tej savó és kefirre. Kiváló zene. Sportjátékok, Élénk társadalmi élet. Fürdő ismertetést küld

zz igazgatóság.

Klimatikus gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegvíz-gyógyintézet

(BEREGMEGYE.)

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiranduló helyek és sétányok.

Gyógyeszközök:

Hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúvíz és fürdők, ez idén ujonnan és ezélszerűen átalakított sós és fenyőbélégzési intézet, villany-massage, természetes melegtej, juhsavó; mindezek ezélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel. Jármánymentes hely. — Gyógyszertár. — Állandó fürdőorvos. — Két vendéglő.

Kitűnő ellátás és lakás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépdegánatok, vízhoiyaghurut, specifikus s görvélyes esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Verbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Nőibajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Elsőrendű cigányzene.

Idény: májustól októberig.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet
Telefon 34. Telefon 34.

Bor-árjegyzéke.

Érvényes 1902. május 1 től.

I. Asztali borok.

1 liter Kadarka	— — —	60 fillér
1 „ Siller	— — —	60 „
1 „ Mézes fehér	— — —	64 „

II. Pecsénye borok.

1 liter Olasz Rizling	— — —	68 fillér
1 „ Veltelini	— — —	68 „
1 „ Ezerjő	— — —	80 „

III. Csemege borok.

1/2 liter Muskotály	— — —	60 fillér
1/2 „ Carbenet Félasszu	1 k. 20	„
1/2 „ Fehér burgundi Félasszu	1 k. —	„
1 „ 1900 é. vörös félasszu	3 k. —	„
1/2 „ Asszu	— — —	3 k. —

Üvegekért darabonként külön (8 kr.) 16 fillért számítunk, melyeket azok visszahozása alkalmával ugyanazon árbán vissza fogadunk.

A debreczeni

Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Simonffy-utca 2-ik számú városi bérház.

Árleszállítás

1902. május 1-től.

Pirszén (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában.

Ugyanott

fekete kőszén kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elárusítóknak kedvezmény.

Csipke függönyök tisztítása
a szélek elrongálása nélkül.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelfestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen
Széchenyi utca 42 sz.
Üzlethelyiség az utcára.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(szját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földhajtók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállítatnak és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utnzsok kimutatásáért.
Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Serravallo

KINA-BORÁ VASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Moselig-Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Uvegekben $\frac{1}{2}$ liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárban.

I. Serravallo gyógyszerár Triesztben.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek
CLOSETEK

és csatornázások,

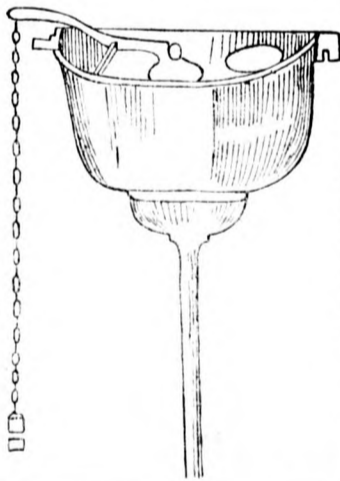
SZIVATTYUK

Füldoberendezések

és Gőzfürdők

stb. berendezésére.

Kőgyagcsövek raktáron.

Gazdasági, és ipari háztartási gépek szakkereső javítása legújanyosabbban végzetik.

Egyszerű és díszes

Kerti lóczákat,

kerti és raktári

Vizfecskendőket.

udvari és községi

Kútszivattyukat,

kitünő szerkezetű

Borsajtókat, szőlőzúzókat,

és minden építési

Vastárgyakat,

olcsó gyári áron

olcsó kézből ajánl

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“

Péterfia végén, a Hadházi utcában.

Friss

Liptói májusi turót

elősmert leg-

jobb minőségben ajánl

Makovicky Péter Liptó-Rózsahegyen.

Egy posta szelencze 5 kg. K. 5,34 franco.

Borosznó gyógyító fürdő.

Zólyomgyégyében.

— Vasuti állomás. Posta és távirda. —

Vadregényes fenyvesék közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrású vízvezeték. A glaubersós gyógyforrások kitünő hatásúak heveny és idült gyomor és bélhurut, máj és hólyag bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszázs, villamosítás, Kneipp-féle gyógyító-mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők. Állandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógy-szertár, Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. Lakás: 8-16 kor. egy szoba heti bérlet ágyemével együtt. Étkezés: leves 20 fl. főzelék 60 fl, tészta 50 fillér, sülték 80-120 fl. étlap szerint. Bővebbet alulirt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

A m. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a parisi nemzetközi kiállításon legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci körút 32-ik szam.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT

14, 16, 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló, marokrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefüvel ellátott EKEIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: MÁRKUS I. Debreczen.